

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá problematikou odpovědnosti v oblasti poskytování zdravotní péče, konkrétně se věnuje příčinné souvislosti v medicínsko-právních sporech, jejím specifickým, úskalím jejího prokazování a možným cestám ulehčování důkazního břemene ve vztahu k příčinné souvislosti, mezi nimi zejména konceptu ztráty naděje.

Práce se nejprve v části druhé věnuje stručnému uvedení do problematiky odpovědnosti, jakožto specifického fenoménu nezbytného pro fungování lidské společnosti, která v oblasti poskytování zdravotní péče není představována pouze občanskoprávní odpovědností, ale je doplněna také odpovědností etickou, disciplinární či pracovněprávní. Právní odpovědnost je nicméně jednoznačně dominantním a nejúčinnějším nástrojem k regulaci chování adresátů právních norem.

Právní odpovědnost, pojatá jako sekundární právní povinnost vyvstávající v důsledku porušení primární právní povinnosti, je dle jejích základních stavebních prvků popsána ve třetí části práce. Jedná se o prvky: protiprávní jednání, vznik újmy, zavinění a konečně příčinnou souvislost mezi protiprávním jednáním a vznikem újmy. Stěžejní pozornost je přitom věnována příčinné souvislosti, specifikaci příčinné souvislosti jako pojmu a požadavku na míru jejího prokázání v českém právním řádu a také v právních řádech německém a rakouském.

Problém míry prokázání právně relevantní skutečnosti tvrzené žalobcem a zejména možnosti a varianty ulehčení tohoto důkazního břemene, pro tuto práci ústřední, jsou dále analyzovány ve čtvrté části práce. Zvláštní pozornost je přitom věnována konceptu ztráty naděje, jež je nejprve popsán pomocí demonstrace na konkrétních případech rozhodovaných britskými soudy v prostředí právní kultury *common law*. Následně je pojednáno o ústředním konfliktu aplikovatelnosti konceptu *loss of chance* a sice zda má či nemá být ztráta naděje považována za samostatnou újmu v občanskoprávním smyslu. Možnou inspirací pro cesty ulehčování důkazního břemene je celá řada doktrín a ideí, jejichž analýzou se následně část čtvrtá zabývá. Jedná se o pravděpodobnostní teorii kauzality, břemeno substancování, sekundární břemeno

tvrzení a sekundární břemeno důkazní, skutkové domněnky a závěrem volnou úvahu soudu.

Práce se snaží učinit komplexní přehled přístupů k tíži důkazního břemene kladeného na žalobce, specificky na pacienta-žalobce, ať již jde o přístupy v praxi užívané, s nimiž má zkušenost zahraniční soudní rozhodovací praxe, či teorie spíše doktrinální. Každá z předestřených cest ulehčování důkazního břemene je nazírána kriticky a žádná není bezvýhradně upřednostněna, nicméně nepochybným zůstává, že jediným skutečně nesprávným a neudržitelným postojem je ten v České republice stávající, a to postoj kladoucí na žalobce důkazní břemeno o tíži „praktické jistoty“, který je třeba přehodnotit a v souladu se zásadami přiměřenosti a spravedlnosti přizpůsobit tomu, co lze rozumně požadovat.